

Sygn. akt: III U 761/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 listopada 2014r. w O.

sprawy z odwołania K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30.07.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. G. prawo do emerytury począwszy od dnia 21.08.2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 24.07.2014r. K. G. złożył w Oddziale ZUS w P. Inspektorat w O., wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 30.07.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił K. G. prawa do tego świadczenia uznając, iż nie udowodnił on wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

K. G. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że w szczególnych warunkach pracował w (...) w O. i Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w O., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym przekraczającym 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że K. G. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie udokumentował wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie K. G. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), gdyż urodził się on 21.08.1954 roku. Zgodnie z tymi przepisami, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zasadniczo okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Odwołujący za sporne okresy zatrudnienia nie przedstawił świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, stąd ZUS nie uwzględnił tych okresów do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Na podstawie dokumentów przedłożonych przez odwołującego ZUS uznał za udokumentowany staż pracy w szczególnych warunkach w ilości 10 lat, 4 miesięcy i 11 dni z tytułu zatrudnienia w Stoczni (...), w (...) w G. i I. B..

Zasadniczą kwestią wymagającą przesądzenia w przedmiotowej sprawie było więc rozstrzygnięcie, czy odwołujący również w (...) w O. i Przedsiębiorstwie (...) w O. wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

W celu ustalenia rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornych okresach Sąd przesłuchał świadków oraz odwołującego w charakterze strony, przeprowadził też dowód z dokumentów z akt osobowych.

Z zeznań świadków H. M. i T. S. wynika, że K. G. pracował w (...) w O. początkowo przez kilka lat jako kierowca samochodów ciężarowych o ładowności pow. 3,5 tony. Jeździł S., J.. Przewoził artykuły monopolowe, spożywcze oraz towary z wagonów, np. cement. Potem pracował jako mechanik, głównie w kanałach remontowych. Na końcu pracował jako spawacz, jak już nie było pracy dla mechaników.

Z zeznań świadków C. P. i R. Z. wynika z kolei, że w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w O. odwołujący pracował w pełnym wymiarze czasu pracy wyłącznie jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze

całkowitym powyżej 3,5 tony. Jeździł S. Chłodnią, bądź J. Chłodnią, przewoził wędliny. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, często po 14-15 godzin.

Zeznania świadków w pełni korespondują z zeznaniami odwołującego K. G., który zeznał, że Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w O. pracował w latach 1977 – 1980, w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych. Jeździł S. Chłodnią, od czasu do czasu J. Chłodnią. Były to samochody o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, często w nadgodzinach. W (...) w O. pracę rozpoczął w 1980 roku jako kierowca samochodów ciężarowych. Jeździł S., J.. Rozwoził towar po sklepach. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, często w nadgodzinach, pracował również w soboty i niedziele. Potem został przeniesiony na stanowisko mechanika, gdzie pracował w kanałach remontowych. Następnie powrócił do działu przewozów, gdzie znów pracował jako kierowca samochodów ciężarowych. Potem pracował jako spawacz.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadkowie są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadkowie pracowali razem z odwołującym w spornych okresach, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy.

Zeznania świadków i odwołującego znajdują potwierdzenie w dokumentach z akt osobowych.

Z akt osobowych z okresu zatrudnienia odwołującego w (...) w O. wynika, że K. G. został przyjęty na stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego typu S. (...) (vide umowa o pracę z 02.05.1980r.). Kolejne angaże również wskazują stanowisko pracy odwołującego – kierowca. Dopiero z dniem 13.11.1981r. w związku z zatrzymaniem prawa jazdy powierzono odwołującemu obowiązki mechanika samochodowego Stacji Obsługi (vide podanie o przeniesienie i angaż z 13.11.1981r.). Po odzyskaniu prawa jazdy odwołującego ponownie przeniesiono na stanowisko kierowcy w dziale przewozów od dnia 07.05.1982r. (vide podanie i angaż z 06.05.1982r.). W kolejnych angażach stanowisko pracy odwołującego określano jako kierowca, bądź kierowca Stara Izotermi. Jak wynika z akt osobowych od dnia 13.11.1984r. powierzono odwołującemu znów obowiązki mechanika, a od 18.03.1985r. obowiązki spawacza. Powyższe potwierdza też ogólne świadectwo pracy z dnia 31.08.1985r., gdzie wskazano, że w (...) w O. odwołujący zajmował stanowiska kierowcy, mechanika i spawacza.

Dokumenty z akt osobowych odwołującego za okres jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w O. wskazują, że stanowisko pracy odwołującego określano ogólnie jako kierowca. Z dokumentu „zobowiązanie pracownika materialnie odpowiedzialnego” wynika jednak, że odwołującemu powierzono S.Chłodnią nr ewid. (...) (vide k. 16 akt osobowych).

Powyższe dokumenty z akt osobowych nie budziły wątpliwości co ich wiarygodności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Reasumując powyższe Sąd doszedł do przekonania, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach należy zaliczyć K. G. okres od dnia 19.10.1977r. do 31.03.1980r. z wyłączeniem dni 31.03.1978r., 31.07.1978r. i 31.05.1978r., gdyż z kart wynagrodzeń wynika, że w tych dniach występowały nieobecności usprawiedliwione (tj. łącznie 2 lata, 5 miesięcy i 13 dni) z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. Oddział w O. oraz okresy zatrudnienia w (...) w O. od 02.05.1980r. do 12.11. 1981r. tj. do czasu przeniesienia na stanowisko mechanika (tj. 1 rok, 6 miesięcy i 12 dni) oraz okres od 07.05.1982r. do 12.11.1984r., kiedy odwołującemu znów powierzono obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego (tj. 2 lata, 6 miesięcy i 7 dni), w których to okresach K. G. pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Prace te są wyszczególnione w wykazie A dziale VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Okresy te łącznie wynoszą 6 lat, 6 miesięcy i 2 dni. Po zsumowaniu tych okresów z okresem uznanym przez ZUS w wymiarze 10 lat, 4 miesięcy i 11 dni, staż pracy w szczególnych warunkach K. G. wynosi 16 lat, 10 miesięcy i 13 dni.

K. G. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, osiągnął wiek 60 lat w dniu 21.08.2014r. oraz nie jest członkiem OFE (vide: dokumenty z akt emerytalnych).

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 30.07.2014r. i przyznał K. G.prawo do emerytury począwszy od dnia (...) tj. od dnia, w którym odwołujący ukończył 60 lat, gdyż dopiero na tę datę odwołujący spełnił wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie mu prawa do tego świadczenia.

W tym miejscu wskazać należy, że zasadą jest, że Sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu istniejącego w chwili jej wydania, jednak wyjątkowo może przyznać ubezpieczonemu świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione już po wydaniu zaskarżonej decyzji (vide wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2008 roku, III UK 9/08). W przedmiotowej sprawie przesłankę wymaganego wieku odwołujący osiągnął już po wydaniu zaskarżonej decyzji, stąd Sąd zmieniając zaskarżoną decyzję w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc przyznał K. G.prawo do emerytury począwszy od dnia (...) tj. od dnia, kiedy odwołujący ukończył 60 lat, dopiero bowiem na tę datę odwołujący spełnił ostatnią przesłankę warunkującą przyznanie mu prawa do tego świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. Odwołujący za sporne okresy zatrudnienia nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.